

Luonnon virkistyskäytön strategia

Johdanto

Kansallinen luonnon virkistyskäytön strategia laaditaan ensimmäistä kertaa Suomessa. Se ulottuu vuoteen 2030 saakka. Laajapohjaiseen valmisteluun on osallistunut mm. seitsemän ministeriötä, Metsähallitus, viranomaisia, tutkimuslaitosten ja järjestöjen asiantuntijoita. Työtä on koordinoanut ympäristöministeriö. Strategian pohjalta valmistellaan ympäristöministeriössä valtioneuvoston periaatepäätös luonnon virkistyskäytöstä vuoden 2021 lopulla.

Tausta

Vuosina 2003-2012 valtioneuvoston periaatepäätös *Ohjelma luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailemisen kehittämiseksi (VILMAT)* toimi strategisena ohjausvälineenä luonnon virkistyskäytön politiikalle. Uutta kansallista ohjelmaa ei tämän jälkeen laadittu. Pääministeri Marinin hallitusohjelmaan on kirjattu kansallisen virkistyskäyttöstrategian luominen. Ympäristö- ja ilmastonministeri Krista Mikkonen asetti 19.1.2021 ohjaus- ja työryhmät valmistelemaan luonnon virkistyskäytön strategiaa. Strategian valmistelun tueksi järjestettiin mm. viisi teemallista työpajaa ja kansalaiskysely oikeuministeriön Otakantaa.fi -palvelussa, johon vastasi 8074 henkilöä.

Tavoitteet

Päätavoitteena on laatia vuoteen 2030 saakka ulottuva, eri hallinnonalojen tavoitteita tukeva kansallinen ulkoilua ja luonnon virkistyskäyttöä edistävä strategia yhteistyössä keskeisten toimijoiden kanssa. Tavoitteena on etsiä kansallisen strategian myötä reittiä ulkoilun ja luonnon virkistyskäytön edistämiseksi pitkällä aikajänteellä sekä kirkastaa ympäristöministeriön ja eri hallinnonalojen roolia tässä työssä. Samalla saatetaan luonnon virkistyskäytön hyötyjä laajasti suomalaisten tietoon ja osaksi yhteistä ymmärrystä kansanterveyden ja kansantalouden vaalinnassa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssa julkaistuun lausuntopyyntöön.

Kyselyosiossa on mahdollista jättää yleinen lausunto ja lisäksi on strategialuonnoksen lukujen mukainen mahdollisuus lausua.

Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä. Lausunnon voi lähettää vielä toiselle henkilölle hyväksyttäväksi ennen sen julkaisemista palvelussa. Jos ette voi antaa lausuntoanne Lausuntopalvelu.fi:ssä, lausunto voidaan toimittaa myös sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@ym.fi.

Tämä lausuntopyyntö on lähetetty vain sähköisesti. Myös muut kuin alla Jakelu-kohdassa mainitut tahot voivat antaa lausunnon.

Aikataulu

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoanne viimeistään **perjantaina 22. lokakuuta 2021**.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat:

erityisasiantuntija Matti Nieminen, ympäristöministeriö (matti.nieminen@gov.fi, puh. 050 421 1301)

erityisasiantuntija Miliza Malmelin, ympäristöministeriö (miliza.malmelin@gov.fi, puh. 050 534 6821)

Liitteet:

[LUONNOS-luonnos virkistyskäytön strategia-23092021.docx](#)

Jakelu:

Akaan kaupunki
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Allergia-, iho- ja astmaliitto
Asikkalan kunta

Askolan kunta
Auran kunta
BirdLife Suomi
EK
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutti
Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiö
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Savon ELY-keskus
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Forssan kaupunki
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Hengitysliitto
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Honkajoen kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyrnsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeen ELY-keskus
Hämeen Virkistysalueyhdistys
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
lin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ikäinstituutti
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun - Inkoon kunta

Invalidiliitto
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juankosken kaupunki
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellinen tiedekunta
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun ELY-keskus
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kansallinen eläkeliitto
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta
KEHA-keskus
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Kennelliitto
Keravan kaupunki
Keski-Suomen ELY-keskus
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta

Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkohallitus
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kuntaliitto
Kuntoutussäätiö
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin ELY-keskus
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Limingan kunta

Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Luonnonvarakeskus
Luonto-Liitto
Luumäen kunta
Luvian kunta
Maa- ja kotitalousnaiset
Maa- ja metsätalousministeriö
Maaseudun sivistysliitto
Malax kommun - Maalahden kunta
MARA
Martat
Marttilan kunta
Maskun kunta
Melonta- ja Soutuliitto
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Miehikkälän kunta
MIELI ry
Mikkelin kaupunki
MLL
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muoti- ja urheilukauppa ry
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Natur och Miljö
Neuroliitto
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nuorten Akatemia
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeusministeriö
Olympiakomitea
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun diakonissalaitos (ODL)
Oulun kaupunki
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelastakaa lapset
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Pertunmaan kunta
Petäjäveden kunta
Pidä Saaristo Siistinä ry
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan virkistysalueyhdistys
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Savon ELY-keskus
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustusministeriö
Puumalan kunta
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijänteiden virkistysalueyhdistys
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta

Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Reserviläisurheiluliitto
Retkipaikka
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saarijärven kaupunki
Saimaan Virkistysalueyhdistys
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Satakunnan ELY-keskus
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sininauhaliitto
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
SITRA
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysministeriö
SOSTE
Sotkamon kunta
Soveli ry
Sukeltajaliitto
Sulkavan kunta

Suoma
Suomen 4H-liitto
Suomen Kiipeilyliitto
Suomen Kotiseutuliitto
Suomen Latu
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen luontoyrittäjyysverkosto
Suomen Melonta- ja Soutuliitto
Suomen Melontakouluttajat
Suomen Metsästäjäliitto
Suomen Moottoriliitto ry
Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter
Suomen Purjehdus ja Veneily
Suomen Ratsastajainliitto
Suomen riistakeskus
Suomen Suunnistusliitto
Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Suomen ympäristökeskus
Suomen Yrittäjät
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Sydänliitto
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Tapio
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
THL
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Tukes
Turun kaupunki - Åbo stad
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työväen Retkeilyliitto
UKK-instituutti
Ulkoministeriö
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta

Utsjoen kunta
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan virkistysalueyhdistys UUVI
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaaan kunta
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Valkeakosken kaupunki
Valtimon kunta
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry
Vanhustyön keskusliitto
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viherympäristöliitto
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
WWF
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS)
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomi
Ympäristöministeriö
Ypäjän kunta
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Yleinen lausunto

Voitte tässä lausua yleisesti luonnon virkistyskäytön strategiasta

Johdanto

Voitte tässä lausua luvusta 1: Johdanto (1.1 Hallinnollinen tausta ja työn käynnistäminen, 1.2 Strategian tavoitteet)

Luonnon virkistyskäytön nykytila

Voitte tässä lausua luvusta 2: Luonnon virkistyskäytön nykytila (2.1 Käsitteet, 2.1 Seurantatietoa luonnon virkistyskäytöstä, 2.3 Luonnon virkistyskäytön mahdollisuudet Suomessa, 2.4 Luonnon virkistyskäytön resursointi, 2.5 Toimijoiden roolit, 2.6 Lainsäädäntö, 2.7. Luonnon virkistyskäyttöä koskevat muut strategiat ja toimet)

Hyödyt

Voitte tässä lausua luvusta 3: Hyödyt (3.1 Terveys ja hyvinvointi, 3.2 Talous ja työelämä, 3.3. Kansalaisuus, kulttuuri ja yhteisöllisyys, 3.4 Ympäristön tila ja virkistyskäytön kestävyys)

Tulevaisuuden näkymät

Voitte tässä lausua luvusta 4: Tulevaisuuden näkymät

Tavoitteet ja toimintalinjaukset vuoteen 2030 mennessä

Voitte tässä lausua luvusta 5: Tavoitteet ja toimintalinjaukset vuoteen 2030 mennessä (5.1 Missio, 5.2 Visio, 5.3. Strategiset tavoitteet, 5.4 Toimintalinjaukset)

Toimeenpano ja seuranta

Voitte tässä lausua luvusta 6: Toimeenpano ja seuranta (6.1 Jatkotyö ja strategian päivittäminen, 6.2 Seuranta, mittarit ja indikaattorit, 6.3 Viestintä)

Haaranen Tarja
Ympäristöministeriö

Nieminen Matti
Ympäristöministeriö